

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

۴

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل

گروه علوم انسانی

مصوب سیصد و سی و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵

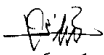
رای صادره سیصدوسی و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵
درخصوص برنامه آموزشی کارشناسی ارشد روابط بین الملل

(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل که از
طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود با اکثریت آراء به
تصویب رسید.

(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجراست .

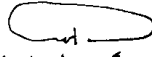
رای صادره سیصدوسی و یکمین جلسه شورای شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵
درمورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل صحیح است و
بمورد اجرا گذاشته شود .

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تأیید است .

دکتر علی شریعتمداری

رئیس گروه علوم انسانی

رونوشت به معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا ابلاغ می شود.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

بسمه تعالی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد

روابط بین المللی

مقدمه :

برنامه کارشناسی ارشد رشته روابط بین الملل که با همکاری اکثریت مدرسین این رشته و با
در نظر گرفتن آئین نامه های ^{مربوط} و امکانات موجود دانشگاهها تهیه گردیده است
دارای مشخصاتی بشرح زیر میباشد :

۱- دروس این رشته به صورت اجباری عمومی و تخصصی ارائه میگردد .

۲- در این برنامه سعی شده است اولاً به کلیه دانشجویان دانش آگاهی مشترک و در همین
حال وسیعتری در مسائل مورد نظر داده شود . دروس اجباری با همین فکر تعیین گشته اند
ثانیاً دروس اختیاری نیز از آنچنان ماهیتی برخوردارند که دانشجویان با انتخاب مجموعه
دروس معین میتوانند در بخش مورد نظر تخصص بیابند . برای رسیدن به این مهم دروس -
اختیاری در چهار بخش طبقه بندی شده اند ، هر دانشجویان ^{خود} میتواند واحد های
اختیاری مورد نیاز خود را از میان دروس پیشنهادی یک بخش معین انتخاب نماید .

هدف :

هدف از آموزش دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل بالا بردن کیفیت و کارآیی دانشجویان
این دوره و نیز فراهم آوردن امکانات تحقیق در زمینه مسائل مربوط به روابط بین الملل و تربیت
افراد کارآمد و متعهد به انقلاب اسلامی برای وزارتخانه ها (بویژه وزارت امور خارجه) میباشد
کارشناسی ارشد این رشته با کاردانی و مهارت علمی که کسب خواهد کرد باید قادر باشد به خوبی
به تعلیم و تحقیق و تجزیه و تحلیل مسائل بین المللی در ابعاد مختلف بپردازد .

محتوای آموزشی و پژوهشی :

محتوای آموزشی و پژوهشی این دوره مجموعه ای از مطالب نظری است که مهارت و کارآفرینی در رشته روابط بین الملل را تأمین میکند و این امر مستلزم آنست که اولاً " تا حد مقدور مطالب و مباحث عمده و اساسی بصورت آموزشی و پژوهشی مورد بررسی قرار گیرد . ثانیاً " آموزش در این دوره از عمق و تنوع بیشتری برخوردار باشد بطوریکه ضمن جلوگیری از پراکندگی خوانی (انتخاب دروس متعدد) بتوان با تعلیم و تحقیق در حوزه ای به نوآوری و ابتکار رسید ان داد .

۱- نوع رشته :

دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل بصورت ناپیوسته (مستقل) خواهد بود بدین معنی که فارغ التحصیلان دوره کارشناسی علوم سیاسی ، حقوق ، اقتصاد مدیریت دولتی و بازرگانی ، تاریخ (گرایش سیاسی) جامعه و روابط بین الملل با توجه به شرایط عمومی و اختصاصی رشته که هنگام پذیرش دانشجو اعلام خواهد شد وارد این دوره شوند . بطور کلی بخش عمده این دوره بصورت سمینار و پایان نامه آموزشی نظری انجام میگردد مضافاً " باینکه دانشجو میبایستی در پایان دوره به تهیه و تدوین رساله مهارت ورزد .

۲- طول دوره :

بر اساس آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد معوب جلسه مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۳ شورای عالی برنامه ریزی عبارت از حد اکثر دتی است که دانشجو بایسد دروس تعیین شده در این دوره را (با پایان نامه) بر اساس مقررات مربوط به پایان برساند . طول دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روابط بین الملل حداکثر ۳ سال است .

۴- واحدهای درسی :

برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روابط بین الملل کلا شامل ۳۲ -
واحد نیمسال است که شامل ۳۲ واحد درسی اختصاصی و ۴ واحد رساله می باشد .

الف

در تنظیم دروس اختصاصی کوشش برآن قرار داشته است که به دانشجویان امکان
تخصصی در زمینه تخصصی داده شود و در عین حال قادر باشند اطلاعاتی کافی در سایر
زمینه ها کسب نمایند . برای دست یافتن به این هدف از مجموع ۳۲ واحد دروس اختصاصی
تعداد ۱۶ واحد اجباری و ۱۲ واحد اختیاری منظور شده است . ۴۰ واحد رساله

ب

از آنجاکه آگاهی دانشجویان از مسائل مربوط به روابط بین الملل حاصل از این است
و همچنین بمنظور استفاد از دانش تخصصی صاحب نظران و اساتید عالیقدر (داخلی و خارجی)
در دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل اجازه داده میشود که هر دانشکده با توجه به
امکانات موجود در هرترم حداکثر یک درس ۲ واحدی جدید بصورت انتخابی (درس آزاد)
ارائه دهد . این نوع دروس بایستی بیشتر از دوترم ارائه گردد و هر دانشجو در کل دوره فوق
لیسانس میتواند حداکثر دو درس ۲ واحدی در درس آزاد (یعنی مجموعاً ۴ واحد) اختیار نماید
(واحدهای دروس منبور بخشی ازده واحد اختیاری محسوب میشوند)

ج

آن گروه از دانشجویان پذیرفته شده در دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل که
در دوره کارشناسی درس معارف اسلامی را نگذرانده اند بایستی این درس را که
۲ واحد میباشد علاوه بر ۳۲ واحد دوره کارشناسی ارشد بگذرانند .

تتبع و تحقیق :

تتبع و تحقیق در دوره کارشناسی ارشد در زمینه رساله انجام میگیرد و رساله دارای ۴ واحد می باشد علاوه بر رساله دانشجویان موظف خواهند بود که در هر درس یک گزارش تحقیق در همان موضوع درس ارائه دهند .

دروس پیش نیاز

برای دانشجویان فارغ التحصیل کارشناسی غیر از رشته های علوم سیاسی و روابط بین الملل که در دوره کارشناسی ارشد روابط بین الملل پذیرفته میگردند ، گذراندن دروس پیش نیاز زیر الزامی است .

- ۱ - اصول روابط بین الملل (۱)
- ۲ - اصول روابط بین الملل (۲)
- ۳ - حقوق بین الملل عمومی ۱
- ۴ - حقوق بین الملل عمومی ۲

توضیح

دروس کارشناسی ارشد بطور مستقل عرضه شده و دارای پیش نیاز نمی باشد .

جداول دروس دوره کارشناسی ارشد

روابط بین الملل

دروس اختصاصی (اجباری)

کد درس	نام درس	تعداد واحد		نوع امتحان		مجموع ساعات
		نظری	پراктиک	تئوری	پراктиک	
۰۱	تئوریهای روابط بین الملل	۳		۵۱	۵۱	
۰۲	روش و پژوهش در روابط بین الملل	۲		۳۴	۳۴	
۰۴	سیاست بین الملل	۳		۵۱	۵۱	
۰۶	سازمانهای بین المللی	۳		۵۱	۵۱	
۰۷	مطالعات منطقه ای	۲		۳۴	۳۴	
۰۸	انقلاب اسلامی و بازتاب آن بر روابط بین الملل	۳		۵۱	۵۱	
جمع		۱۶		۲۷۲	۲۷۲	

الف : فهرست دروس اختیاری

بخش : حقوق بین الملل

کلاس درس	نام درس	شماره واحد	ساعت تئوری	ساعت عملی	مجموع ساعت
۰۹	حل و فصل مسألت آمیز دعاوی	۲	۳۴	۳۴	۶۸
۱۰	حقوق بین الملل توسعه	۲	۳۴	۳۴	۶۸
۱۱	حقوق بازرگانی بین المللی	۲	۳۴	۳۴	۶۸
۱۲	حقوق دیپلماتیک و کنسولسی	۲	۳۴	۳۴	۶۸
۱۳	حقوق ملت ها	۲	۳۴	۳۴	۶۸
۱۴	اسلام و حقوق بین الملل	۲	۳۴	۳۴	۶۸
۱۵	حقوق معاهدات	۲	۳۴	۳۴	۶۸
۱۶	حقوق دریاهای	۲	۳۴	۳۴	۶۸
۱۷	حقوق جنگ و بیطرفی	۲	۳۴	۳۴	۶۸
۱۸	حقوق فضا و هوا	۲	۳۴	۳۴	۶۸
۱۹	حول جامعه بین الملل و حقوق بین الملل درس آزاد ۱ و ۲	۲	۳۴	۳۴	۶۸
جمع		۲۲ واحد			

ب : فهرست دروس اختیاری

بخش سیاست بین الملل

کد درس	نام درس	تعداد واحد	پایه تحصیلی	نوع امتحان	ملاحظات و سایر موارد
۱۹	مطالعه تطبیقی نظام‌های سیاسی بین‌المللی	۲	۳۴	۳۴	
۲۰	استراتژی نظامی ابرقدرت‌ها و قدرت‌های بزرگ	۲	۳۴	۳۴	
۲۱	سیاست خارجی آمریکا	۲	۳۴	۳۴	
۲۲	سیاست خارجی شوروی	۲	۳۴	۳۴	
۲۳	سمینار جهان سوم در سیاست بین‌الملل	۲	۳۴	۳۴	
۲۴	سمینار روابط خارجی ایران	۲	۳۴	۳۴	
۲۵	سیاست خارجی تطبیقی	۲	۳۴	۳۴	
۲۶	نقش ایدئولوژی در سیاست بین‌المللی	۲	۳۴	۳۴	
۲۷	مدیریت بحران‌های بین‌المللی	۲	۳۴	۳۴	
	درس آزاد ۱				
	درس آزاد ۲				
جمع		۱۸ واحد			

ج : فهرست دروس اختیاری
بخش اقتصاد بین الملل

کلاس درس	نمای درس	شماره واحد	تعداد واحدها	نوع واحد	نوع واحد	نوع واحد	نوع واحد
۲۸	شرکتهای چند ملیتی و اقتصاد بین الملل	۲	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴
۲۹	اثری و سیاست جهان	۲	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴
۳۰	نظام نوین اقتصادی	۲	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴
۳۱	بررسی تطبیقی نظامهای اقتصادی	۲	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴
۳۲	روابط اقتصادی ایران با جهان خارج از جنگ	۲	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴
	دوم تا انقلاب اسلامی (الف)						
۳۳	روابط اقتصادی ایران با جهان خارج از جنگ	۲	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴
	دوم تا انقلاب اسلامی (ب)						
۳۴	مسائل پولی و بانکی بین المللی	۲	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴
۳۵	تئوریهای توسعه نیافتگی اقتصادی	۲	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴
۵۵	اقتصاد بین الملل - ۲	۲	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴
	درس آزاد ۱ و ۲						
جمع		۱۸ واحد					

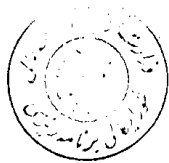

د : فهرست دروس اختیاری
بخش سازمانهای بین المللی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعات	نظری	تجربی	مختصات	مختصات سازمان
۲۶	سازمانهای اقتصادی و پولی بین المللی	۲	۳۴	۳۴			
۲۷	" حقوقی و قضائی بین المللی	۲	۳۴	۳۴			
۲۸	" سیاست و امنیت بین المللی	۲	۳۴	۳۴			
۲۹	" اجتماعی و فرهنگی بین المللی	۲	۳۴	۳۴			
۴۰	نقش ایران در سازمانهای بین المللی	۲	۳۴	۳۴			
	درس آزاد ۲۰۱						
جمع		۱۰ واحد					

سرفصل دروس

تئوریهای روابط بین الملل

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشیاز :

هدف :

آشنا ساختن دانشجویان با نقش تئوری بعنوان وسیله ای برای مرتبط ساختن داده های پراکند . روابط بین الملل در یک چهارچوب نظری بمنظور ارائه یک تصویر کلی و منظم از پدیده های بین المللی و جریان امور در جامعه جهانی به نحویکه امر خطیر جدا شناسی امور اصلی از فرعی ، باید از زنگ را ، تکرار شوند . از تصادفی و مهم از بی اهمیت را امکان پذیر سازد . تئوری های روابط بین الملل بر اساس گمانه های بنیادی آنها در هندی شده . همراه با دلایل پیشگامان و پیروان آنها ارائه گردید . و مورد ارزیابی ، سنجش و مقایسه قرار خواهند گرفت .

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

کلیاتی درباره تئوری و عمل تئوری پردازی در مطالعات علمی ، پیشینه و روند

تئوری پردازی در روابط بین الملل

انواع تئوری های روابط بین الملل : تئوریهای کلاسیک یا واقعگرای ، زمینه های عینی و ذهنی پیدائی واقعگرای در مطالعه روابط بین الملل ، گمانه های بنیادی واقعگرایان ، پیشگامان تئوریهای واقعگرای و ارزیابی تئوریهای واقعگرای تئوریهای سیستمی یا علمی : زمینه های پیدائی و کاربرد تئوریهای سیستمی در مطالعه روابط بین الملل ، گمانه های بنیادی پیشگامان و ارزیابی تئوریهای سیستمی .

تئوریهای جامعه شناسی - تاریخی : دشواریها و ستاورد های کاربرد تئوریهای جامعه شناسی در مطالعه روابط و پدیده ها در جامعه جهانی ، دشواریهای تاریخیگرایان در جهان پویای امروز . گمانه های بنیادی ، پیشگامان تئوری رفتارگرا ، تئوری بازی ، تئوری ستیزش و ستیززدائی ، ارزیابی تئوریهای تاریخی - اجتماعی

تئوری مارکسیستی روابط بین الملل : زمینه های پیدائی و گمانه های بنیادی و دیگر گروهای

و ارزیابی تئوری مارکسیستی روابط بین الملل تئوریهای ساختاری و وابستگی : ساختارگرایی
و ساختارگرای جهانی جهان بعنوان زمینه اصلی تئوریهای وابستگی ، گمانه های بنیادی
پیشگامان ارزیابی و تئوریهای ساختاری و وابستگی .

روش و پژوهش در روابط بین الملل

۰۲

تعداد واحد : ۶

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف : آشنا کردن دانشجو به اهمیت تعیین کننده روش در دستیابی به شناخت درست درباره عوامل ، نیروها ، روند ها و فراگرد ها در روابط بین الملل چگونگی گردآوری ارزیابی ، تجزیه ، رد ، بندی و تفسیر داده های بین المللی و ارائه نتیجه بدست آمده بصورت تئوری روابط بین الملل یا گزارش علمی . در این درس روش های عمدتاً بطور نظری ارائه میگردد و دانشجویان موظف خواهند بود که با تهیه و ارائه یک گزارش علمی نشان دهند که کاربرد عملی این روش ها را هم یاد گرفته اند .

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

روش و اهمیت آن در دستیابی به شناخت درست ، وابستگی روش به موضوع مورد مطالعه و پژوهش ، ویژگیها و روش های علمی های جامعه جهانی و روابط بین اعضای آن ، گرایش های تخصصی یا بین کلی نگری در مورد بین المللی .

مراحل تکامل روش های مطالعه روابط بین الملل : مراحل تاریخی ، حقوقی ، رویداد های انفرادی جاری و توجه به ساخت ها و عوامل باید ارد روابط بین الملل . روش های عمدتاً مورد کاربرد امروزی : روش های تاریخی ، محیط گرائی ، روانی ، سیاسی ، دستوری ، رفتاری ، هستی ، سیاست سازی و التقاطی .

روش های پژوهش در روابط بین الملل : نقش پژوهش در تولید دانش نوین و روش های گوناگون اجرای طرح های پژوهشی : فردی ، گروهی ، بین نهادی ، بین المللی و انواع روش های پژوهش : استنادی ، آماری ، مفاهیم ، مصاحبه ای و بین رشته ای سرچشمه داده های بین المللی ، سازمان ملل متحد و ارگانهای وابسته و سازمانهای منطقه ای و تخصصی روش های تخصصی روابط بین الملل ، چگونگی مقایسه و دستیابی به این داده ها و تحلیل داده ها ، روش های پژوهش استنادی ، طرح واحد های تجزیه ، رد ، بندی و تفسیر نتایج و ارائه گزارش علمی .

هدف : قادی ساختن دانشجو به شناخت اصولی و سیستماتیک ساختار و کارکرد نظام ، سیاسی بین‌الملل و عوامل دیگر که در رفتار سیاسی کشورها اثر تعیین‌کننده دارند و درک درست رویدادهای سیاسی جهان بدون توجه به آنها بدست نمی‌آید .

برای این منظور شرح و توصیف هدفهای سیاسی برون مرزی کشورها ، چگونگی پیگیری وابزار دستیابی به آنها ، رقابت میان کشورها و نظام سیاسی بین‌المللی بعنوان صحنه کنش‌های همساز و ناهمساز کشورها و عامل بسیار مؤثر در کامیابی یا ناکامی آنها در دستیابی به هدف‌های سیاسی برون مرزی مورد بررسی قرار خواهد گرفت .

برفصل دروسی (اشاعت) چهارچوب کلی تجزیه و تحلیل سیاست بین‌الملل : ویژگیهای سیاست بین‌الملل و سیاست بطور کلی ، ارتباط میان سیاست خارجی ، سیاست بین‌الملل و روابط بین‌الملل ، توانایی‌های عمل در سیاست بین‌الملل .

انگیزه‌های رفتار بین‌المللی کشورها : هدف‌ها در سیاست بین‌الملل ، همکاری و واگرایی در سیاست بین‌الملل ، صلح و جنگ ، امپریالیسم و وابستگی ، عوامل محدودکننده ، عمل کشورها و سازمانهای دولتی بین‌المللی بعنوان بازیگر نظام سیاسی بین‌الملل .

اندکشن‌های میان کشورها : نظام سیاسی جهان بعنوان صحنه اندکشن‌ها و عامل مؤثر در نتیجه آنها ، اندکشن‌های دوزمره ، سرچشمه‌های تنش و ستیزش در میان کشورها .

نظام‌های سیاسی بین‌المللی : انواع نظام‌های سیاسی بین‌المللی ، راه‌های نگهداری این نظام‌ها ، عوامل تمهیدکننده ، نظام‌های سیاسی بین‌المللی ، ناپایداری نظام مبتنی بر

سازمانهای بین المللی

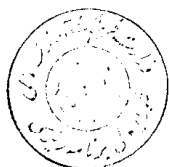
۰۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف : همانند هر جامعه مدنی ، جامعه جهانی هم برای اداره امور خود به سازمانها و نهاد های گوناگون احساس نیاز کرده و آنها را بوجود آورده است . از آنجاکه در هر جامعه ای کیفیت گردش امور تا حدود زیادی بسته به چگونگی کارکرد سازمانهای آن جامعه دارد ، رویداد ها و روندها و امور جامعه جهانی هم از نحوه کار سازمانهای بین المللی سخت متاثر است . هدف این درس ضمن آشنا ساختن دانشجویان به انواع سازمانهای بین المللی و ضوابط کار آنها عبارتست از : نشان دادن رابطه متضاد میان گرایش کشورها به حفظ استقلال عمل خود از یکطرف و انتظار آنها از سازمانهای بین المللی برای کارائی بیشتر از طرف دیگر این تضاد اساس مسائل سازمانهای بین المللی را تشکیل میدهد .

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

۱- سیستم دولتها و ملی و پدید ه سازمانهای بین المللی

۲- تئوری سازمانهای بین المللی

۳- سیر عمومی سازمانهای بین المللی

۴- طبقه بندی سازمانهای بین المللی

۵- مسائل بنیادی سازمانهای بین المللی : اساسنامه - شخصیت حقوقی -

عضویت آئین کار - سیستم رای گیری - تفکیکات و بودجه - ضمانت اجرایی

کارائی

۶- مکانیسم های حل اختلاف در سازمانهای بین المللی

۷- همکاریهای غیرسیاسی .

مطالعات منطقه ای

۰۷

تعداد واحد : ۲

سوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف دروس :

آشنا کردن دانشجویان با یکی از مناطق جغرافیایی بزرگ دنیا (با توجه به امکان ارائه درس و انتخاب دانشجو) از قبیل خاورمیانه و شمال افریقا ، افریقای سیاه ، امریکای لاتین ، جنوب شرقی آسیا ، اروپای غربی ، اروپای شرقی و بطوریکه دانشجو بتواند با توجه به گرایش انتخابی و مورد نظر خود مطالعات و تحقیقات خود را در یکی از مناطق مهم دنیا متمرکز نموده و علاوه بر کسب تخصص در یکی از گرایشهای یکی از مناطق جغرافیایی بعنوان یک محقق آگاه و مطلع آموزش ببیند .

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

مباحث دروس :

بررسی عوامل هم گرایی و واگرایی در منطقه

عوامل تاریخی و جغرافیایی

عوامل فرهنگی ، نژادی ، قومی و مذهبی

عوامل سیاسی و اقتصادی

بررسی بحرانهای مشترک منطقه

ارتباطات منطقه ای

سازمانهای منطقه ای

قدرتهای ذینفوذ در منطقه (ابرقدرتها - قدرتهای بزرگ)

آینده منطقه و تأثیر آن بر روابط بین الملل

انقلاب اسلامی و بازتاب آن بر روابط بین الملل

۰۸

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف دروس :

آشنا کردن دانشجویان با انقلاب اسلامی بعنوان يك پدیده جدید و حادثه مهم تاریخی و بین المللی به ویژه توجه لازم به اهداف و ماهیت ایدئولوژیکی سیاسی آن و هم چنین بررسی اثرات و بازتابهای آن بر روابط بین المللی در سطح منطقه و جهان و دربعاد گوناگون سیاسی ، استراتژیکی ، اقتصادی و حقوقی .
سرفصل دروس (۵۱ ساعت)
عناوین دروس :

بررسی اسلام بعنوان يك ایدئولوژی و ماهیت سیاسی

ماهیت و اهداف انقلاب اسلامی

سیاست نه شرقی نه غربی جمهوری اسلامی

مسئله انقلاب

فکرمحل های جهان خارج درقبال انقلاب اسلامی (ابرقدرتها -

قدرتهای بزرگ - کشورهای منطقه)

تاثیر انقلاب اسلامی بر روابط بین الملل (از نظر سیاسی و ایدئولوژیکی

حلل خارجی بر جنگ تحمیلی

انقلاب اسلامی و بحرانهای جهانی و منطقه ای (لبنان - افغانستان

خلیج فارس)

حل و فصل مسالمت آمیز دعاوی

۰۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

حقوق بین الملل توسعه

۱۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

الف : حقوق بین الملل سنتی وعدم توسعه اقتصادی - حقوق بین الملل در خدمت استعمار - اصل آزادی دریاها - اصل دروازه های باز - اصل دولت کامله الوداد - اصل برابری حقوقی بین دولت ها نظام سرپرستی - نظام قیمومت •

ب : نظام نوین اقتصادی بین المللی براساس قطعنامه های مجمع عمومی ملل متحد - حقوق بین الملل اهرم توسعه اقتصادی دولت ها - توسل به اصول پذیرفته شده حقوق بین الملل - اصل حاکمیت عدم مداخله - اصل به اصول نوین حقوق بین الملل اصل حاکمیت ملت ها بر منابع طبیعی خود (حق ملی کردن مظهر حاکمیت) اعمال حاکمیت بر منابع دریاها و اقیانوسها (فلات قاره و منطقه اقتصادی انحصاری) برابری اقتصادی از طریق نابرابری حقوق (بهره برداری از منابع بستر و زیر بستر دریاها به نفع کشورهای در حال توسعه - میراث مشترک بشریت) انتقال تکنولوژی به کشورهای در حال توسعه (ترتیبات پیش بینی شده در کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق دریاها) کنوانسیون مربوط به جانشینی دولت ها (۱۹۷۸)

حقوق بازرگانی بین‌المللی

تعداد واحد : ۲

سوء واحد : نظری

پیش از :

هدف :

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

رابطه میان قوانین بازرگانی بین‌المللی و قوانین داخلی کشورها ، مسائل حقوقی و مالی
بازرگانی بین‌المللی ، نظم بخشی و پشتیبانی حقوقی از بازرگانی بین‌المللی و سازمانهای
بین‌المللی مربوط به بازرگانی میان کشورها و قوانین و مقررات این سازمانها

حقوق دیپلماتیک و کنسولی

۱۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

مقدمه : سیاست خارجی و دیپلماسی • تدوین و توسعه حقوق دیپلماتیک و کنسولی کنوانسیون وین ۱۹۶۱ در مورد حقوق دیپلماتیک — کنوانسیون وین ۱۹۶۳ در مورد حقوق کنسولی — کنوانسیون نیویورک ۱۹۶۹ در مورد مأموریت های ویژه — کنوانسیون ۱۹۷۳ نیویورک در مورد جلوگیری و مجازات جنایات علیه اعضای هیئت های دیپلماتیک — کنوانسیون وین ۱۹۷۵ در مورد نمایندگی دولت ها نزد سازمان های بین المللی جهان شمول •

- ۱- ایجاد هیئت دیپلماتیک : شرایط برقراری روابط دیپلماتیک • ها
- ۲- تشکیلات هیئت دیپلماتیک : انواع هیئت • ۱- تشکیلات داخلی هیئت
- ۳- آغاز و اتمام مأموریت اعضای هیئت ۱- تشریفات مربوط به تعیین رئیس هیئت تقاضای پذیرش - ارائه استوارنامه - نحوه تعیین بقیه اعضای هیئت - اتمام مأموریت عناصر نامطلوب •
- ۴- فعالیت هیئت - وظایف هیئت - حفظ منافع دولت فرستنده و اتباع آن اصل حمایت دیپلماتیک - توسعه روابط دوستانه با دولت پذیرنده - اصول ناظر بر فعالیت هیئت : اقدام به حاکمیت دولت پذیرنده - وظایف دولت پذیرنده •
- ۵- مزایا و مصونیت های دیپلماتیک - مبنای حقوقی - نظریه نمایندگی - نظریه برون مرزی - مصلحت خدمت - انواع مزایا و مصونیت ها - مصونیت از تعرض - مصونیت محل کار - مصونیت شخصی مأمور دیپلماتیک مصونیت قضائی هیئت و اعضای هیئت - نظریه مصونیت در اسلام
- ۶- تعلیق و انحلال هیئت - قطع روابط دیپلماتیک - وظایف دولت پذیرنده در صورت قطع رابطه دیپلماتیک ایجاد دفتر محافظ منافع نزد دولت پذیرنده •

۷- حقوق ووظایف هیئت های نمایندگی دولت هائزد سازمانهای

بین المللیسی •

۸- حقوق ووظایف کارمندان سازمانهای بین المللی - مطالعه آزاد

و رویه قضائی دادگاه اداری سازمان ملل متحد •

۹- حقوق ووظایف کنسول •

حقوق ملت ها

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

رسالت حقوق ملت ها : تضمین و حراست از حقوق ملت ها در برابر امپریالیسم
مهیونیسم و آپارتاید اول تکوین و توسعه حقوق ملت ها ۱- نقش علمای حقوق
(دکترین) و سازمانهای بین المللی غیردولتی فعالیت امنیتی انترناسیونال -
اعلامیه جهانی حقوق ملت ها مورخ ۴ ژوئیه ۱۹۷۶ الجزایر - تشکیل
دادگاه دائمی ملت ها ۲۴ ژوئن ۱۹۷۹ بلوژیا ۲- اقدامات سازمانهای
المللی - سازمان وحدت آفرین ۱۳ منشور آفریقائی حقوق بشر و ملت ها
۳- هیئت همین کنفرانس سازمان ملل متحد ۲۷ ژوئن ۱۹۸۱ •
اقدامات یونسکو : تصویب برنامه سازمان پیرامون حقوق ملت ها ۱۹ نوامبر
۱۹۸۳ مخالفت ایالات متحده آمریکا حقوق ملت ها در مقابل حقوق بشر بحران
یونسکو و خروج آمریکا از سازمان فعالیت سازمان در جهت صدور سلسله قطعنامه
هائی در زمینه مسائل مربوط به حقوق ملت ها بویژه در مورد حقوق ملت فلسطین
دوم محتوای حقوق ملت ها اصل آزادی ملت ها در تعیین سرنوشت خود
نهضت های رهائی بخش ۲- اصل آزادی ملت ها در انتخاب سیستم
و نظام حقوقی - سیاسی ، اقتصادی - فرهنگی ۳- اصل حاکمیت ملت ها
بر منابع طبیعی خود ۴- منع تبعیض نژادی - منع گشتار دسته جمعی •

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف :

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

مسئله دروس : درس زمین غیر اسلامی سرزمین غیر مسلمین یا دارالاعرب طرز رفتار مسلمانان در سرزمین غیر اسلامی تحت شرایط امان ، طرز رفتار مسلمانان در سرزمین غیر اسلامی بدون امان اسرای مسلمانان

روابط بازرگانان — : اسلام و بازرگانی — بازرگانی غیر مسلمان با دارالاسلام — تجارت مسلمانان با دارالاعرب — معنی بازرگانی بیگانه .

وضعیت بیگانگان در اسلام (مفهوم بیگانه در اسلام) — مفهوم امان و انواع آن — امتیازات امان یا حقوق و آزادیهای بیگانگان — شرایط امان یا وظایف بیگانگان — پایان امان — حقوق اقلیتهای مذهبی در اسلام (مفهوم اقلیتهای مذهبی) — قرارداد ذمه — ضمانت اجرای قرارداد ذمه — تعهد مسلمان نسبت به اقلیتهای مذهبی — حقوق و آزادیهای اقلیتهای مذهبی در دوران جنگ :

جنگ از دیدگاه اسلام — رفتار انسانی در جنگهای اسلامی — اعمال ممنوعه در جنگ از نظر اسلام — اسلام و امانخواهی در جنگ — اسلام و رفتار با اسیران و مجروحان جنگی فرآیند اختتام جنگ .

انواع جنگ ها (جنگ زمینی) — اعمال ممنوعه در جنگ زمینی — مقابله با دشمنان — جاسوسی — رفتار با مردگان —

(جنگ دریایی) اسلام و جنگ دریایی — قانون اسلام و دریا — قواعد و عملیات جنگ دریایی سازمان دریایی —

غنائم جنگ

حقوق معاهدات

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز :

هدف :
سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱۵

الف - حقوق معاهدات وسیله توسعه همکاری و مسالمت آمیز بین ملت ها
تدوین و توسعه حقوق معاهدات بوسیله کنوانسیون وین ۱۹۶۹ - انواع معاهدات
انعقاد لازم الاجراء شده - معاهدات - قائل شدن قید و شرط در معاهدات - رعایت
اجرا و تفسیر معاهدات - معاهدات دول ثالث - اصلاح و تغییر معاهدات - بطلان
و تعلیق اجرای معاهدات (با تاکید بر اثرات قواعد آمره حقوق بین الملل) پایان معاهدات
و تعلیق اجرای آنها - نتایج بطلان - پایان و با تعلیق معاهدات نگهدارندگان ابلاغات
و ثبت *

حقوق دریاها

۱۶

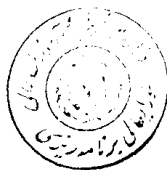
تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

حقوق جنگ و بیطرفی

۱۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف در روس : حقوق برخورد های مسلحانه (حقوق جنگ و بیطرفی) توسط
به زور مظهر حاکمیت دولت ها محدودیت در توسل به زور (میثاق جامعه ملل — میثاق
بریان کلوگ) اصل حل و فصل مسالمت آمیز اختلاف در منشور ملل متحد دفاع مشروع
در مقابل عمل تجاوز — تعریف تجاوز — کنوانسیون های لاهه ۱۹۰۷ کنوانسیون های
ژنو ۱۹۴۹ پروتکل های الحاقی به کنوانسیون های ژنو ۱۹۷۷ پروتکل ۱۹۲۵ — جنایت
علیه صلح — جنایت علیه بشریت حقوق و وظایف دول بی طرف

حقوق فضاو هوا

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

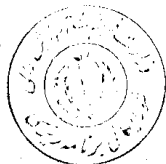
سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

۱۸

تحول جامعه بین المللی و حقوق بین الملل

۰۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف : افزایش هتأب تحقق جامعه جهانی و گسترش روزافزون روابط گوناگون میان اعضای این جامعه اهمیت چهارچوب حقوقی این روابط را برآورد افزایش داده است . روند تبدیل جامعه جهانی به يك جامعه مدنی دارای شرایط ، عوامل و ویژگیهای خاص خود میباشد . درحالیكه وظیفه حقوق بین الملل ، همانند هر نظام حقوقی دیگر ، ایجاد نظم و ثبات و آرامش در قلمرو خود میباشد جامعه جهانی مبتنی بر قانون در جریان تولد درد آلود خود ، سخت متلاطم و متغییر است . هدف عمده این درس عبارتست از بیان اثر متقابل مسیایان حقوق بین الملل میتوان يك قالب ریسناگرا و نظم بخش و جامعه بین الملل یعنوا . مستوای پویا و سخت دگرگون شونده .

سرفصل دروس (۳۲ ساعت)

اول : طرفین حق و تکلیف در جامعه بین المللی : دولت ها - سازمانهای بین المللی سرزمین های خود مختار - نهضت های رهائی بخش - شورای ملل متحد برای نامیبیا .

دوم : مصونیت قضائی دولت ها و اموال آنها - کنوانسیون اروپائی در مورد مصونیت دولت ها (۱۹۷۵) اروپه قضائی محاکم ملی و بین المللی - فعالیت کمیسیون حقوق بین الملل متحد

سوم : هتأسائی دولت ها انواع هتأسائی خمیعیه هتأسائی حکومت واصل و بداخله درامورد اخلی دولت ها .

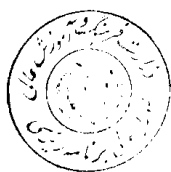
چهارم : منابع حقوق بین الملل - بررسی ماده ۳۸ اساسنامه دیوان دادگستری بین المللی - قننامه های سازمانهای بین المللی - اعلامیه های یکهانبه

بقیه تحول جامعه بین المللی و حقوق بین الملل

• دولت ها صورت جلسات مذاکرات بین المللی

پنجم : مسئولیت دولت ها - مفهوم سنتی مسئولیت دولت ها - مسئولیت بین المللی
برای اقداماتی که طبق حقوق بین الملل منع نگردیده است (مسئولیت مبتنی
برریسک) مسئولیت کیفری دولت ها •

ششم : جانشینی دولت ها - کنفرانسیون وین درباره جانشینی دولت ها در -
معاهدات (۲۳ اوت ۱۹۷۸) کنفرانسیون وین درباره جانشینی دولت ها
در قروض - اموال و آرشیوها (۸ آوریل ۱۹۷۸)

مطالعه تطبیقی نظام‌های سیاسی بین‌المللی

۱۹

تعداد واحد : ۲

سوع واحد : نظری

پیش‌نیاز :

هدف :

آشنا ساختن دانشجویان به جایگاه نظام‌های سیاسی بین‌المللی بعنوان یکی از عوامل محیطی تعیین‌کننده رفتار سیاسی کشورها و کامیابی یا ناکامی آنها در دستیابی به هدف بیرونی مرزی خود . بررسی چگونگی پیدایی این نظام ها و عوامل مؤثر در پایداری ، ناپایداری و فروپاشی آنها از طریق مطالعه تطبیقی سیستم‌های سیاسی بین‌الملل به گونه‌ایکه پس از پیدایی کشورهای ملی پدید آمده و بجز نظام سیاسی موجود کنونی همگی از میان رفته اند .

سرفصل دروس : (۲۲ ساعت)

فرضیه‌های پیدایی مطالعه سیستمی پدیده‌ها ، تعریف مجموعه‌های سیستمی ، عوامل لازم برای تشکیل و چگونگی کارکرد سیستم‌ها ، ویژگی‌های سیستم‌های سیاسی بین‌المللی و کنش کشورها بعنوان سرچشمه آشفتگی‌های سیستم ، عوامل تنظیم‌کننده و منابع نظام‌های سیاسی بین‌المللی . کاربرد پارامترهای فوق در مطالعه تطبیقی سیستم‌های سیاسی ۱۷۴۸ - ۱۷۸۹ ، ۱۷۸۹ - ۱۸۱۴ ، ۱۸۱۴ - ۱۸۲۲ ، ۱۸۲۲ - ۱۸۴۸ ، ۱۸۴۸ - ۱۸۷۱ ، ۱۸۷۱ - ۱۸۹۰ ، ۱۸۹۰ - ۱۹۱۸ ، ۱۹۱۸ - ۱۹۴۵ و کنون

ارزیابی نتایج بدست آمده از مطالعات سیستمی سیاست بین‌الملل و توانایی این روش در ارائه تصویر درست‌تری از رویداد‌های سیاسی جهان

استراتژی نظامی ابرقد رت‌ها و قد رت‌های بزرگ

۲۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز :

هدف :

مشخص ساختن جایگاه نیروی نظامی در گزینش و پیگیری

هدف‌های سیاسی ابرقد رت‌ها و قد رت‌های بزرگ در جهان کنونی ، نقشی که در این کشورها به نیروی نظامی بعنوان یکی از ابزار سیاست داده میشود ، چگونگی سازماندهی ، آموزش آماده سازی نیروی نظامی در این کشورها و کاربرد آن در زمان صلح و بهنگام جنگ و اثریکه پیشرفت تکنولوژی نظامی در تلقی نیروی نظامی بعنوان یکی از ابزار سیاست در این کشورها بجا میگذارد .

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

عوامل تعیین کننده و روش‌های مطالعه تطبیقی آئین‌نامه

های استراتژیک ، ویژگیهای عمده آئین‌های نظامی شرق و غرب ، شرشت سازمانهای نظامی ، سیاست نظامی ، چگونگی گزینش مواضع نظامی ، فراهم آوری جنگ افزار و روش‌های عمده کاربرد نیروی نظامی یا هدایت جنگ بطور کلی . بررسی تطبیقی استراتژیهای نظامی ، هریک از کشورهای امریکا ، شوروی ، چین ، انگلستان و فرانسه با کاربرد معیارهای فوق و نقش پویائی تکنولوژی نظامی در دگرگون سازی و تکامل خود ایمن معیارها .

سیاست خارجی امریکا

۲۱

تعداد واحد : ۲

سوء واحد : نظری

پیش نیاز :

آشنا کردن دانشجویان با اصول کلی حاکم بر سیاست خارجی امریکا روند تصمیم گیری ، عوامل موثر در تصمیم گیری ، ساختارها و نهادهای تصمیم گیرنده ، ابزار و روشهای اجرای سیاست خارجی امریکا بطوریکه دانشجویان قادر سازد که تحولات و بحرانهای ایجاد شده در سیاست خارجی امریکا را در گذشته و حال تحلیل نمود و آینده احتمالی را پیش بینی نماید .

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

بررسی کلی و اجمالی سیاست خارجی امریکا از دید استقلال در مراحل

مختلف (امریکا بعنوان قدرت کوچک ، متوسط ، بزرگ و ابر قدرت)

نظریات مختلف در تحلیل سیاست خارجی امریکا (روز

بررسی اهداف سیاست خارجی امریکا بعنوان ابر قدرت غرب .

عوامل تعیین کننده داخلی و خارجی سیاست خارجی امریکا .

ساختار رسمی سیاست خارجی امریکا (ریاست جمهوری وزارت خارجه ، وزارت دفاع ، —

سازمان سیا و کنگره) .

ساختار غیررسمی . گروههای ذینفوذ ، گروههای فشار ، احزاب جمهوریخواه و دمکرات

افکار عمومی — شورای ملی روابط خارجی .

بررسی دکترینهای ارائه شده و نقش آنها در شکل گیری سیاست خارجی امریکا .

سیاست خارجی شوروی

۲۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۳۲ ساعت)

نقش ایدئولوژی در سیاست خارجی شوروی — عوامل ژئوپلیتیک و مسائل امنیتی
در فرایند سیاست گذاری خارجی — نظریه کرمینولوژیست ها در مورد سیاست خارجی —
شوروی — معیارهای اقتصادی و اجتماعی تعیین کننده سیاست خارجی — نقش شوراییعالی
و ارگانهای حزبی (پلیت بور و کمیته مرکزی حزب کمونیست) و دولت در سیاست گذاری خارجی
شوروی — روابط میان قوای مقننه ، مجریه و حزب سیاست گذاری خارجی — ارتش
و سیاست گذاری خارجی — عوامل مؤثر در ردگرایی در سوی کشورهای خارجی — شوروی
نقش شخصیت ها در سیاست گذاری خارجی شوروی •

سمینار جهان سوم در سیاست بین الملل

۴۳

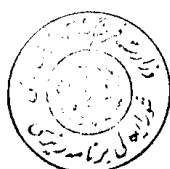
تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف :

سر فصل دروس: (۲۴ ساعت)

سمینار روابط خارجی ایران

۲۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

بخش نخست : کلیات سیاست خارجی

تجزیه و تحلیلی کلی از سیاست خارجی — سیاست خارجی چیست؟ مقامات تصمیم گیرنده در باره سیاست خارجی یک کشور — ژئوپولیتیک و تأثیر آن در سیاست خارجی یک کشور.

بخش دوم — سیاست خارجی ایران از شروع سلطنت فتحعلی شاه تا عقد عهدنامه پاریس (۱۸۵۷ — ۱۸۰۱)

سیاست خارجی فتحعلی شاه (اتحاد با انگلستان — اتحاد با فرانسه — اتحاد مجدد با انگلستان) مراکز تصمیم گیری در باره سیاست خارجی ایران در این دوره — سیاست خارجی ایران در زمان محمد شاه — سیاست خارجی ایران در دوران سلطنت ناصرالدین شاه — سیاست خارجی امیرکبیر — مراکز تصمیم گیری بعد از سقوط امیرکبیر — نخستین گرایشها به سوی آمریکا و آلمان — روابط ایران و عثمانی در این دوره — محدود شدن آزادی عمل ایران در عرصه سیاست خارجی بعد از شکستهای قفقاز و هرات.

بخش سوم — دوران اعطاء امتیازات اقتصادی به بیگانگان و تأثیر آن در سیاست خارجی ایران (۱۹۰۶ — ۱۸۶۰)

اعطاء امتیازات متعدد به روسیه و انگلستان — اخذ وامهای متوالی از این دو دولت — عقد قرارداد ۱۹۰۷ میان روسیه و انگلستان — ناتوانی کامل سیاست خارجی ایران در این دوره — مرکز تصمیم گیریهای سیاسی در این دوره

بخش چهارم - سیاست خارجی ایران از دوره مشروطیت تا عقد قرارداد ۱۹۱۹

کوشش برای حفظ بیطرفی ایران و عدم امکان آن - نفوذ آلمان بهاد ر ایران در جنگ جهانی اول - گرایش موقتی به سمت آلمان و نتایج آن - انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ در روسیه و تأثیر آن در سیاست خارجی ایران - نفوذ مطلق انگلیس بهاد ر ایران پس از خاتمه جنگ جهانی اول و تأثیر آن در سیاست خارجی ایران - عقد قرارداد ۱۹۱۹ ایران و انگلیس و گرایش سیاست خارجی ایران به سوی انگلستان - نتایج سوء این سیاست اشغال شدن گیلان از طرف قوای سرخ (۱۹۲۰) و حوادثی که منجر به عقد عهدنامه ۱۹۲۱ ایران و شوروی گردید - سیاست خارجی ایران در فاصله کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ و تأسیس سلسله پهلوی (۱۳۰۴) - مقامات تصیم گیرنده در این دوره

بخش پنجم - دوران سلطنت پهلوی اول (۱۳۲۰ - ۱۳۰۴)

تجزیه و تحلیل کلی از شخصیت و اهداف های موثر در سیاست خارجی ایران در این دوره - رضا شاه و تصمیمات مربوط به سیاست خارجی - نفوذ پشت پرده انگلستان - نفوذ جنوب و تأثیر آن در سیاست خارجی ایران - امضای نخستین پیمان منطقه ای (پیمان سعدآباد) میان ایران و ترکیه و عراق و افغانستان - گرایش آشکار به سوی آلمان و اشکالات آن در برقریر روابط خارجی با انگلستان و شوروی - اشغال ایران - برکنار شدن رضا شاه

بخش ششم - سیاست خارجی ایران در دوران سلطنت پهلوی دوم (۱۳۵۷ - ۱۳۲۰)

تجزیه و تحلیل کلی از سیاست خارجی ایران در این دوره - عقد پیمان اتحاد با انگلستان و شوروی - امکان جنگ به آلمان - مراکز حقیقی تصیم گیری در این دوره - سیاست خارجی ایران در دوره اشغال نظامی - بحران آذربایجان و خالصت مستقیم آمریکا در رفع این بحران - نقش سازمان ملل - کوشش دکتر معدق برای ایجاد نوعی موازنه منفی میان شرق و غرب - فکتهای کودتای مرداد ۱۳۳۲ - گرایش تد ریحی ایران به سوی بلوک غرب - تحلیل طلق این گرایش - تسلط کامل آمریکا فیان بر سیاست خارجی ایران در دوران نخست وزیری طلق امینی - تأمین نیازهای مالی و نظامی ایران از طرف آمریکا - گرایش ایران به سوی شرق - با جهان عرب - با جهان سوم - سیاست ایران در خلیج فارس

فارس و یمن و عمان — مسئله اسرائیل و روابط ایران با این کشور — روابط ایران و مصر — سیاست خارجی ایران نسبت به عراق و مسئله شط العرب — توافقنامه الجزایر — مسائل خلیج فارس — سیاست ایران نسبت به امارات متحد عربی — سیاست خارجی ابرقدرتها (آمریکا و شوروی) — در خلیج فارس و تأثیر آن بر سیاستهای ایران — مسئله نفت — خلیج فارس و تأثیر آن در — سیاست خارجی ایران — روابط با هندوستان و چین — مقامات تصمیم گیرنده در سیاست خارجی ایران در این دوره

بخش هفتم — سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران

پایه های اصلی این سیاست — رهائی از وابستگیهای نظامی و اقتصادی به شرق و غرب — حمایت از کشورهای که برای رهائی از سلطه غرب می جنگند — ضدیت بی پرده با مقاصد جهانگشائی اسرائیل در منطقه — سیاست خارجی جمهوری اسلامی در قبال رژیم حاکم بر افغانستان — سیاست نزدیکی به سوریه و لیبی — مبارزه مستمر علیه استقرار نفوذ مجدد آمریکا در منطقه خلیج فارس — نزدیکی به کشورهای جهان سوم — مراکز تصمیم گیری در سیاست خارجی جمهوری اسلامی

سیاست خارجی تطبیقی

۲۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف :

سرمحل دروس : (۲۴ ساعت)

بررسی سرچشمه های فرهنگی و عادی رفتار و کردار ملی ، ویژگیهای ملی ، نقش عوامل
جغرافیائی و تکنولوژیک در شکل دهی سیاست خارجی • عوامل ثابت و متغیر موثر در گزینش
سیاست خارجی • روند تصمیم گیری در سیاست خارجی • سیاست خارجی و نوع رژیم های
حاکم بر کشورها • اندرکنش میان اصول پایه ای نظام بین المللی امروزی و سیاست خارجی
کشورها • بررسی مقایسه ای روند گزینش و کاربرد سیاست خارجی چند کشور مهم • کنش و
واکنش میان سیاست های خارجی

نقش‌آید‌ثولوژی د رسیاست بین‌الملل

۲۶

تعداد واحد : ۲

سوع واحد : نظری

پیشیاز :

هسدف د رکنار قانون و اخلاق و سنت ها ، آید‌ثولوژیها نقش مهمی در روابط بین‌المللی بازی می‌کنند . در این درس نقش برخی از آید‌ثولوژیهای مهم بعنوان سیستمی از باورها و اصول توجیه‌کننده رفتار سیاسی کشورها در جهان امروزی ، دشواریهای پیروی از اصول ثابت آید‌ثولوژی در جهان پویا ، کشمکش‌ها و تضادهایی که گاه‌بگاه میان منافع ملی و اصول آید‌ثولوژی پدید می‌آید و اثر تعدیل‌کننده دوجانبه این تعارض‌ها در گزینش‌پذیری هدف‌های ملی و بیرون‌مرزی مورد بررسی قرار می‌گیرد .
سر فصل دروس (۲۴ ساعت)

انتخاب و بررسی جنبه‌های مربوطه آید‌ثولوژیهای مذہبی یهودی
مسیحی و اسلام و آید‌ثولوژیهای غیر مذہبی لیبرالیسم ، مارکسیسم ، ناسیونالیسم فاشیسم .

مدیریت بحرانهای بین‌المللی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز :

هدف :

۲۷

هدف از ارائه این درس آشنا ساختن دانشجویان به روش‌ها و ابزار بررسی و مطالعه در عمل بروز، وجوه تشابه، تشخیص علائم، شناخت وجوه مقابلیه با بحران‌های بین‌المللی می‌باشد.

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

تعریف بحران از دیدگاه روش سیستمیک و روش تصمیم‌گیری، ارزیابی کلی نظریه‌ها در مورد بحران، طبقه‌بندی وضعیت‌های بحرانی با استفاده از معمول مکعب بحران به بررسی رابطه بین بحران، جنگ و انقلاب به بحران و ملاحظات ژئوپلیتیکی به تصمیم‌گیری در بحران و تاکتیک‌های برخورد با شرایط بحرانی به برقراری ارتباط در بحران و بالاخره طرح مسائل فرضیه‌ها و قواعد تصمیم‌گیری در وضعیت‌های بحرانی.

در این درس دانشجویان با استفاده از روش‌ها و تکنیک‌های بررسی بحران‌ها موظف است با انتخاب یک یا چند بحران حادث شده در جهان از جنگ دوم به اینطرف نسبت به تجزیه و تحلیل و ارائه آن در سمینار، بصورت کار انفرادی یا گروهی اقدام نمایند.

شرکتهای چند ملیتی و اقتصاد بین الملل

۲۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف :

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

۱- تعاریف و مقدمه

۲- دلایل وجود شرکتهای چند ملیتی

۳- رشد شرکتهای چند ملیتی

۴- شرکتهای چند ملیتی و سرمایه گذاری خارجی

۵- انواع سرمایه گذاریهای شرکتهای چند ملیتی در کشورهای دیگر

۶- افزایش نابرابری درآمد و سرمایه

۷- منابع مالی تأمین کنند سرمایه گذاریهای شرکتهای چند ملیتی

۸- نقش انحصارات و شرکتهای چند ملیتی در مبادلات بین المللی

۹- شرکتهای بین المللی و رشد اقتصادی در کشورهای توسعه نیافته

الف - مزایا

ب - معایب

ماه خـ

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف :

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

اهمیت نفت در اقتصاد و سیاست جهان

فعالیت شرکت‌های نفتی برای دسترسی به منابع نفتی عمده جهان

بررسی تغییرات سیاست نفتی قدرتهای بزرگ پس از جنگ جهانی دوم

سالهای فراوانی نفت و سیاست تعیین قیمت ها (۶۰ - ۱۹۴۸)

تا به تیر سیاست نفتی قدرتهای بزرگ در کشورهای عمده تولید کننده نفت

سلاح نفت ، جنگ اکتبر ۱۹۷۳

بحران انرژی

طرح مشارکت شرکت‌های نفتی با کشورهای تولید کننده نفت خلیج فارس

بررسی سیاست افزایش قیمت های نفت از ۱۹۷۳

مکانیزم جذب و داد های نفت کشورهای تولید کننده خاورمیانه به وسیله غرب

سیاست جهانی نفت از ۱۹۷۵ تا ۱۹۸۵ و تا به تیر آن بر تولید کنندگان نفت خاورمیانه

نظام بین اقتصادی

۲۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشکار :

هدف :

مرفصل ترمین : (۳۴ ساعت)

۱- نظام فعلی جهانی و نابرابری

۲- دلایل وجود نابرابری

الف - مبادلات بین المللی

ب - نظام پولی بین المللی

پ - انحصارات و شرکت های چند ملیتی

ت - سازمان های بین المللی

۳- مسایل بوجود آمده بخاطر نابرابری

الف - فقر

ب - گرسنگی

پ - محیط زیست

ت - بهداشت

ج - بدهی ها

۴- پیشنهادات برای کاهش نابرابری

الف - اصلاحات در نظام تجاری

ب - اصلاحات در نظام پولی

ج - همکاری های بین المللی

بررسی تطبیقی نظام‌های اقتصادی

۳۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

بررسی ویژگی‌های عمده سیستم‌های اقتصادی سرمایه‌داری ، سوسیالیستی و مختلط و
کارکرد آنها در کشورهای پیشرفته و واپس مانده . سیستم‌های اقتصادی جهانی مطلوب
مانند سیستم اقتصادی نوین جهانی

روابط اقتصادی ایران با جهان خارج از جنگ دوم تا انقلاب اسلامی (الف)

۲۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

ترجمه فارسی : (۲۴ ساعت)

روابط اقتصادی ایران با جهان خارج از جنگ دوم تا انقلاب اسلامی (ب)

۳۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف :

در هر فصل دروس (۳۴ ساعت)

مسائل پولی و بانکی بین المللی

۲۲

تعداد واحد : ۲
نوع واحد : نظری
پیش نیاز :
هدف :

سرفصل دروس : (۲۲ ساعت)

تئوریهای توسعه نیافته اقتصادی

۲۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

مرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

اقتصاد بین الملل

۰۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف : اگرچه گسترش و تقویت روابط بین الملل در همه زمینه های مادی و معنوی کاملاً چشمگیر است به جرات میتوان گفت که گسترش روابط اقتصادی میان اعضای جامعه بیش از هر زمینه دیگر بوده است که خود معلول افزایش جمعیت هر کشور و بالا رفتن سطح انتظارات هر فرد میباشد . بدیهی است که در چنین شرایطی هیچ کشوری نمیتواند خود کفائی کامل اقتصادی را بعنوان یک هدف قابل دسترسی در پیش گیرد . هدف این درس ضمن بررسی روابط اقتصادی گوناگون میان اعضای جامعه جهانی عبارتست از نشان دادن تضاد میان منطق سیاسی خود کفائی بخاطر حفظ استقلال عمل و منطق اقتصادی تولید تخصصی بخاطر کارآئی اقتصادی موثرتر که در عمل به وابستگی کشورهای یکدیگر میگردد .

سرفصل دروس : (۳۲ ساعت)

مشخصات عمده تجارت بین الملل در حال حاضر حجم تجارت بین بولوکهای مختلف عربی ، سیاسیهست در حال توسعه و ترکیب کالا های تجاری از نظر سرمایه ای به واسطه ای و مصرفی ، صنعتی ، کشاورزی و خدمات با تاکید بر وضعیت تجارت خارجی ایران - سیاست بازرگانی (حمایت گمرکی و سایر موانع تجاری - سیاست بازرگانی و کشورهای در حال توسعه - سیاستهای بازرگانی و مبادلات بین المللی ایران - اتحادیه های تجاری - هرکدهای چند ملیتی - امپریالیسم - مسائل پولی جهان (مکانیسم تسویه های بین المللی و بازار ارزها و مداخلات مقامات پولی در بازار ارزها - توان برداختها و تعادل آن - تحولات سیستم پولی بین المللی - مسائل پولی بین المللی - تجزیمو تحلیل طرحهای پیشنهادی معراری

بقیه اقتصاد بین المللی — ل

ایجاد نظم نوین پولی — مسائل مالی بین المللی (تجزیه و تحلیل غلبه ایجاد بانک
توسعه و ترمیم بررسی طرح مارشال و اصل چهارتدوین بررسی تحلیلی طرح و پیشنهادهای
مربوط به ایجاد نظم اقتصاد نوین بین المللی) •

سازمانهای اقتصادی و پولی بین المللی

۲۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف درس : آشنا کردن دانشجویان با سازمانهای اقتصادی و پولی بین المللی .
مرفصل درس : (۲۴ ساعت)

الف - سازمانهای بین المللی

۱- بانک جهانی

۲- صندوق بین المللی پول

۳- گات GATT

۴- UNCTAD مسائل اقتصادی جهان سوم (شمال و جنوب نظم نوین)

ب- سازمانهای منطقه ای

بازار مشترک

OECD

Comecan

بازار مشترک سرخ

Eco , RCD

OPEC

OAPEC

ASEAN

سازمانهای حقوقی قضائی بین المللی

۲۷

تعداد واحد : ۲

دوره واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف درس : آشنا کردن دانشجویان با سازمانهای حقوقی قضائی بین المللی
سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

PeIJ

۱- دادگاه دادگستری دائمی بین المللی

ICJ

۲- دادگاه دادگستری بین المللی ترکیب و صلاحیت

۳- دادگاه اروپائی حقوق بشر

۴- دادگاه دادگستری جوامع اروپائی

۵- دادگاه دائمی داوری بین المللی

۶- دادگاههای مختلط داوری

۷- کمیسیون حقوق بین الملل ملل

۸- کمیته بین المللی حقوقدانان

سازمانهای سیاسی و امنیتی بین المللی

۲۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

هدف درسی آشنا کردن دانشجویان با فعالیت های متشکل در سطح بین المللی
و منطقه ای در زمینه « حفظ صلح و امنیت بین المللی است »

الف - سازمانهای بین المللی

- ۱- سیستم امنیت و تجمعی در جامعه ملل و منشور ملل متحد
- ۲- شوراهای امنیت و نقش آن در حفظ صلح و امنیت بنیاد صلح
- ۳- عملیات حفظ صلح سازمان ملل متحد

ب - سازمانهای منطقه ای

- ۱- پیمان آتلانتیک شمالی
- ۲- پیمان ورشو
- ۳- سازمان کشورهای افریقایی و حفظ صلح منطقه ای
- ۴- جامعه « عرب و وظایف امنیتی آن
- ۵- بحث درباره « سایر سازمانهای منطقه ای که دارای وظایف امنیتی منطقه ای -
میگردد »

سازمانهای اجتماعی و فرهنگی بین المللی

تعداد واحد : ۲

شیوع واحد : نظری

پیشینه:

هدف دیوس : آشنا کردن دانشجویان با سازمانهای اجتماعی و فرهنگی بین المللی سابقه

مکانهای بین المللی در زمینه مسائل اقتصادی و اجتماعی

سازمان بین المللی کار (ILO)

یونسکو UNESCO

سازمان بهداشت جهانی (WHO)

سازمان هستی جهانی

سازمان تلگرافی بین المللی

یونیسف

FAO

سازمان خواربار و کشاورزی

ICAO

سازمان هواپیمایی کشوری بین المللی

IMO

سازمان دریایی بین المللی

IAEA

سازمان انرژی اتمی بین المللی

سازمان صلیب سرخ بین المللی

سازمانهای حقوق بشر بین المللی (ملل متحد - اروپا - سازمانهای مستقل)

نقش جمهوری اسلامی ایران در سازمانهای بین المللی

۴۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف دروس : آشنائی دانشجویان با سیاستها ، برداشتها ، مواضع اتخاذ شده و همچنین فعالیتهای جمهوری اسلامی در قبال سازمانهای بین المللی .

سرفصل دروسی : (۲۴ ساعت)

الف - نگرش جمهوری اسلامی به سازمانهای بین المللی

سازمانهای بین المللی بعنوان يك مجمع بین المللی برای طرح سیاستهای کشور پیشبرد اهداف و ایجاد ارتباط با سایر کشورها .

مبارزه با استکبار ، صهیونیسم ، نژاد پرستی

کمک به نهضت های آزادی بخش ، طرح دیدگاههای چا % در رابطه با مسائل اقتصادی و اجتماعی ، انرژی ، حقوق بشر جنگ ایران و عراق تدوین و توسعه حقوق بین المللی

ب - مواضع و فعالیتهای چا ۱ در سازمانهای زیر :

اوپک ، انرژی اتمی ، مجمع عمومی سازمان ملل ، یونسکو ، سازمان بین المللی کار ، سازمان همکاریهای اقتصادی E E C O ، کنفرانس کشورهای اسلامی ، غیر متعهد

در این بخش بطور عمده از کارشناسان و دست اندرکاران جمهوری اسلامی بعنوان سخنران و دبیران دعوت بعمل خواهد آمد .

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵

شماره ۱۱۲/۳۶۶۳

بسم الله

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۳ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند براساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی، دوره، پایه، رشته و بارعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
- ۳-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
- ۳-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدها در دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
- ۳-۳: آن دسته از دانشجویانی که در شمول بند ۳-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
- الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجویان، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
- ب: در سبانی که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سبازا قبلاً گذرانده است، براساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن دروس را ندارد.
- ج: گذراندن دروس سبانی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن دروس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
- د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کلیه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۰ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مقرر جلسه ۲۹۳ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳ در مورد دستورالعمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد صحیح است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا جاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و

معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمایید به واحدهای مجری ابلاغ نماید.

سید محمد کاظم ناشینی

مدیر ای عالی برنامه ریزی

۴۳۲

تاریخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۳

شماره ۲۳/۳۶۴۹

بیوست

بررسی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۳/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری و برنامههای آموزشی، حذف دروس ناموفق و واحدهای غیر ضروری و انجام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردند.

۱- دورههای کارشناسی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد
۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختصاص به پایان نامه دارد).

۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دورههای دکتری Ph.D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۳۰ واحد میتواند اختصاص به رساله داشته باشد).

در این صورت :

الف : گروههای برنامه ریزی موظف اند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضروری، سقف واحدها را در مقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب : این تقلیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۳-۷۴ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج : دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۳ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، در این صورت تطبیق واحدها و دروس با برنامههای جدید حسب مورد برعهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحصیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.

رای صادره جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی در خصوص تقلیل واحدهای درسی در مقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به مراجع اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

(امضاء)

رونوشت : معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم ناشینی

مدیر شورای عالی برنامه ریزی

۳۱۹